



**unesco**

United Nations  
Educational, Scientific  
and Cultural Organization

Organisation  
des Nations Unies  
pour l'éducation,  
la science et la culture

Organización  
de las Naciones Unidas  
para la Educación,  
la Ciencia y la Cultura

Организация  
Объединенных Наций по  
вопросам образования,  
науки и культуры

منظمة الأمم المتحدة  
للتربية والعلم والثقافة

联合国教育、  
科学及文化组织

# 42 C

**Genel Konferans**  
42. oturum, Paris 2023

42 C/75  
18 Kasım 2023  
Esas Metin: İngilizce

**BİLGİ ve İLETİŞİM KOMİSYONU**  
**RAPORU (CI)**



## İÇİNDEKİLER

### GİRİŞ

#### İletişimin Geliştirilmesi Uluslararası Programı (IPDC) Hükûmetler Arası Konseyi Başkanı'nın Raporları (2022 -2023) ve Herkes için Bilgi Programı (IFAP) Konseyi Başkanı'nın Raporu (2022 -2023)

- Tartışma 1:** Madde 3.1 2024 - 2025 için Taslak Program ve Bütçesinin Değerlendirilmesi ve Kabul Edilmesi; Bölüm II. A: Temel Program V - Bilgi ve İletişim
- Tartışma 2:** Madde 4.6 Genel Direktörün, Bilgi Toplumlari Dünya Zirvesi (WSIS) çıktılarının uygulanmasına dair raporu
- Tartışma 3:** Madde 7.1 2019 Açık Eğitim Kaynakları (OER) Tavsiye Kararının Taraf Devletler tarafından uygulanmasına ilişkin Konsolide Rapor
- Tartışma 4:** Madde 7.8 2015 Dijital Form da dâhil olmak üzere Belgesel Mirasın Korunması ve Erişimine İlişkin Tavsiye Kararının Taraf Devletler tarafından uygulanmasına ilişkin Konsolide Rapor.
- Tartışma 5:** Madde 7.9 Çok Dilliliğin Teşviki ve Kullanımı ile Siber Âleme Evrensel Erişime İlişkin 2003 Tavsiye Kararının Taraf Devletler tarafından uygulanmasına ilişkin Konsolide Rapor
- Tartışma 6:** Madde 4.23 Taşkent Bilgiye Evrensel Erişim Bildirgesi
- Tartışma 7:** Madde 4.4 Fas Kategori 2 Enstitüleri ve Merkezleri – Uluslararası Yapay Zekâ Merkezi (AI hareketi)
- Tartışma 8:** Madde 4.18 Herkes İçin Bilgi Programı Hükûmetler Arası Konseyi'nin (IFAP) revize edilmiş mevzuatının kabul edilmesi
- EK** Hükûmetler Arası Herkes İçin Bilgi Konseyi'nin (IFAP) Revize Edilmiş Mevzuatı

## GİRİŞ

1. Yürütme Kurulu; 216. Oturumunda Bilgi ve İletişim Komisyonu Başkanlığına Mykola Movchan'ın aday gösterilmesini (Ukrayna) Genel Konferansa önermiştir (216 EX/ Karar 20.IV).
2. Komisyon 13 Kasım 2023 tarihli ilk toplantısında, Adaylıklar Komitesi tarafından Başkan Yardımcılıkları için sunulan teklifleri onaylamıştır. Aşağıdaki isimler oy birliği ile seçilmiştir:

*Başkan Yardımcısı: Ana Elena Pinto Lizano (Kosta Rika)*

3. Komisyon daha sonra 42 C/COM.CI/1 Prov.Rev. belgesinde yer alan çalışma takvimini kabul etmiştir.

### **İletişimin Geliştirilmesi Uluslararası Programı (IPDC) Hükûmetler Arası Konseyi'nin etkinliklerine dair 2022 -2023 Raporu (42 C/Rep/24) ve Herkes için Bilgi Programı (IFAP) 2022 -2023 Uygulama Raporu (42 C/Rep/25)**

4. İletişimin Geliştirilmesi Uluslararası Programı (IPDC) Hükûmetler Arası Konseyi Başkan Yardımcısı, 2022 -2023 Raporunun bir özetini sundu (42 C/Rep/24).
5. Herkes İçin Bilgi Programı (IFAP) Konseyi Başkan Yardımcısı, etkinliklere dair 2022 -2023 Raporunun bir özetini sundu (42 C/Rep/25).
6. Komisyon, Genel Konferansa bu raporları not etmesini tavsiye etti.
7. Komisyon, gündemindeki konuların incelenmesi için 13 -14 Kasım tarihleri arasında 4 toplantı ayırdı.
8. Komisyon, gündeminde yer alan 8 maddeyi inceledi.
9. Bu rapor sadece Komisyon'un tavsiyelerini içermekte olup, Komisyon Başkanı tarafından kabul edilmek üzere Genel Konferans'a sözlü olarak sunulacaktır.

## **Tartışma 1 (1. ve 2. toplantı)**

### **Madde 3.1 2024 -2025 Taslak Program ve Bütçenin değerlendirilmesi ve kabul edilmesi (42 C/5 Rev. ve Corr.)**

10. Komisyon birinci ve ikinci toplantılarında 3.1 – 2024 - 2025 Taslak Program ve Bütçesinin görüşülmesi ve kabul edilmesi maddesini inceledi (42 C/5 Rev. ve Corr.)
11. 35 Taraf Devletin temsilcileri söz aldı.
12. Komisyon, Genel Konferansa, 42 C/5 Rev. ve Corr. Belgesinin 1. cildinin 06000. paragrafında önerilen Temel Program V – Bilgi ve İletişim ile ilgili kararı değiştirmeden kabul etmesini önermiştir. Karar aşağıdaki gibidir:

#### *Genel Konferans,*

#### 1. Genel Direktör'e yetkilendirir:

- (a) 2024-2025 döneminde Kurumun Orta Vadeli Strateji (41 C/4) çerçevesinde UNESCO'nun dört stratejik hedefine ve dokuz çıktısına katkıda bulunarak, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının (SKA'lar), özellikle de "ulusal mevzuat ve uluslararası anlaşmalara uygun olarak halkın bilgiye erişimini sağlamak ve temel özgürlükleri korumak" şeklindeki 16.10 sayılı SKA hedefinin ve ilgili 16.10.1 ve 16.10.2 sayılı SKH göstergelerinin gerçekleştirilmesini desteklemeyi amaçlayan V. Temel Program eylem planını uygulamaya devam etmek;
- (b) az gelişmiş ülkelere (LDCs) ve gelişmekte olan küçük ada Devletlerine (SIDS) özellikle dikkat ederek, cinsiyet eşitliğini teşvik etmek ve Afrika'nın ihtiyaçlarını karşılamak için Kurumun küresel önceliklerine katkıda bulunmak ve yerli halklar, engelliler ve ötekileştirilmiş gruplar da dâhil olmak üzere gençlerin ve toplumun en savunmasız kesimlerinin ihtiyaçlarını karşılamak;
- (c) ayrıca, Temel Program V'in eylem planının uygulanmasında, programın sunulması için tamamlayıcı yöntemler olarak Güney - Güney ve Kuzey - Güney - Güney iş birliğine başvurmak ve aşağıdaki amaçlarla sivil toplum, akademi, meslek kuruluşları, özel sektör, Birleşmiş Milletler sistemi kuruluşları ve diğer uluslararası ve bölgesel kuruluşlarla program geliştirme ve uygulamanın tüm aşamalarında ortaklıklar geliştirmeye devam etmek:
  - (i) ifade özgürlüğünü, gazetecilerin güvenliğini ve hem çevrim içi hem de çevrim dışı bilgi edinme hakkını teşvik etmek ve özellikle kadın gazetecilere odaklanarak Birleşmiş Milletler Gazetecilerin Güvenliği ve Cezasız Kalma Hususu Eylem Planının uygulanmasına öncülük etmek, medyada ve medya aracılığıyla medyanın yaşatılmasının ve toplumsal cinsiyet eşitliğini teşvikine vurgu yaparak özgür, çoğulcu ve bağımsız medyanın geliştirilmesini teşvik etmek;
  - (ii) vatandaşları, özellikle gençleri güçlendirmek, bilgi ve dijital

teknolojilerle uğraşırken eleştirel bir zihniyet benimsemek ve dezenformasyon, nefret söylemi, şiddet içeren aşırıcılık ve radikalleşme karşısında dayanıklılıklarını artırmak da dâhil olmak üzere herkes için medya ve bilgi okuryazarlığını ve dijital yetkinlikleri teşvik etmek;

(iii) Açık Çözümlerin (Açık Eğitim Kaynakları, Açık Erişim ve Açık Veri) teşvik edilmesi yoluyla bilgiye evrensel erişimle desteklenen kapsayıcı bilgi toplumlarının inşasını, Uluslararası Yerli Diller On Yılı (2022-2032) çerçevesi de dâhil olmak üzere çok dilliliği, belgesel mirasın korunması ve erişilebilirliği teşvik etmek;

(iv) dijital ve bilgi bölünmelerini birleştirmek ve paydaşların inovasyon ve dijital teknolojilere aktif olarak katılmalarını ve bunlardan yararlanmalarını sağlamak amacıyla, insan hakları, açıklık, erişilebilirlik ve çok paydaşlı katılım ilkelerine saygı gösterecek bir İnternetin bulunduğu İnternet Evrenselliği konseptiyle aynı doğrultuda, yapay zekâ gibi sınır teknolojilerinin kapsayıcı bir dijital dönüşümünü, etik ve hak temelli bir gelişimini ve kullanımını teşvik etmek;

(d) bu amaç doğrultusunda, 2024-2025 dönemi için, Bölüm II.A - Temel Program V – Bilgi ve İletişim altında yer alan Ödenek Kararında belirtildiği üzere, tüm fon kaynakları altında entegre bütçe tutarını tahsis etmek.

2. Genel Direktörden aşağıdaki taleplerde bulunur:

- (e) Temel Program V ile ilgili sonuçları ve çıktıları elde etmek için sektörler arası iş birliği de dâhil olmak üzere bu kararla yetkilendirilen çeşitli faaliyetleri uygulamak;
- (f) Genel Konferans tarafından kabul edilen programın yürütülmesi ve aşağıdaki sonuç ve çıktıların da sağlanması hususlarında, meşru raporlar ile idari kurullara dönemsel raporlar vermek;

### **Sonuç 5 – Miras ve kültürel ifadelerin çeşitliliğinin korunması ve teşvik edilmesinin geliştirilmesi**

**Çıktı 5. CI1** Taraf Devletler, Uluslararası Yerli Diller On Yılı (2022 - 2032) çerçevesi de dâhil olmak üzere, dilsel çeşitliliği ve çok dilliliği destekleme ve koruma kapasitelerini geliştirdiler;

**Sektörler Arası Çıktı 5. IP3** Taraf Devletler kapsayıcı politikalar ve hedeflenen eylemler yoluyla yerli bilgi, kültür ve dilleri korumak, muhafaza etmek ve teşvik etmek için kapasiteleri ve farkındalıkları güçlendirdiler;

### **Sonuç 6 – İfade özgürlüğü ve bilgi hakkının teşvik edilmesi**

**Çıktı 6. CI2** Üye Devletler, ifade özgürlüğü, basın özgürlüğü, kadın

gazeteciler de dâhil olmak üzere gazetecilerin güvenliği ve çevrim içi ve çevrim dışı bilgiye erişim hakkı ile ilgili normları ve politikaları geliştirmek için kapasitelerini güçlendirmiş ve farkındalık yaratmışlardır;

**Çıktı 6. CI3** Üye Devletler ve medya kurumları, İletişimin Geliştirilmesi Uluslararası Programı (IPDC) da dâhil olmak üzere medya gelişimini ve medya çoğulculuğunu güçlendirmeyi sağlamıştır;

### **Sonuç 8 – Dijital çağda bilgi paylaşımı ve beceri geliştirmenin teşvik edilmesi**

**Çıktı 8. CI4** Üye Devletler, Herkes için Bilgi Programı (IFAP), Açık Çözümler, belgesel mirasın tanımlanması, korunması ve erişilebilirliği de dâhil olmak üzere bilgiye evrensel erişimi desteklediler;

**Çıktı 8. CI5** Üye Devletler, medya ve bilgi okuryazarlığını (MIL) politika ve stratejilere entegre etmek ve özellikle gelişmekte olan küçük ada devletlerinde (SIDS), kadınlar ve kız çocukları ile farklı marjinal ve hassas gruplar arasında dijital beceri ve yetkinliklerin geliştirilmesi yoluyla dijital ve bilgi uçurumları arasında köprü kurmak için kurumsal ve beşeri kapasitelerini güçlendirmişlerdir;

**Sektörler Arası Çıktı 8. IP4** Her yaştan, kadın ve erkek öğrencilerin dijital yetkinlikler ve Medya ve Bilgi Okuryazarlığı becerileri ile donatılması için ulusal kapasitelerin güçlendirilmesi;

### **Sonuç 9 – Yenilikçi teknolojiler ve dijital dönüşümün yarattığı sorunları çözebilmek için etik standartlar, kurallar ve çerçevelerin geliştirilmesi**

**Çıktı 9. CI6** Üye Devletler, kapsayıcı dijital dönüşüm ve yapay zekâ (AI) geliştirme politikalarını geliştirdiler ve cinsiyete duyarlı ayrımlar da dâhil olmak üzere dijital ve bilgi ayrımlarına yönelebildiler;

**Sektörler Arası Çıktı 9. IP5** İnsan hakları ve temel özgürlükleri teşvik etmek, korumak ve yerine getirmek için etik zorlukları ele alırken ve dijital teknolojilerin kullanılması sağlanmış, UNESCO'nun yetkinliğinin tüm alanlarında yapay zekânın faydalarından yararlanmak için kurumsal kapasiteler güçlendirilmiştir.

### **Bütçe**

13. Komisyon, Genel Konferansa, 42 C/5 Rev. ve Corr. 06000. paragrafındaki 98,80.,918 ABD Doları tutarındaki bütçe hükmünü Temel Program V Bilgi ve İletişim için onaylamasını tavsiye eder. Bu fonun, Genel Konferansın bütçe tavanı ve komisyonların ortak toplantısı hakkında aldığı karar ışığında ayarlamaya tabi olduğu anlaşılmaktadır.

### **TARTIŞMA 2 (2. toplantı)**

**Madde 4.6 Bilgi Toplulukları Dünya Zirvesi (WSIS) sonuçlarının uygulanmasına ilişkin Genel Direktör Raporu (42 C/20)**

14. Komisyon, ikinci toplantısında 4.6 sayılı maddeyi - Bilgi Toplumlari Dünya Zirvesi (WSIS) sonuclarinin uygulanmasina iliskin Genel Direktör Raporu'nu inceledi.

15. 23 Üye Devletin temsilcileri söz aldı.

16. Komisyon, Genel Konferans'a, 42 C/20 sayılı belgenin 28. paragrafında sunulan önerinin ve Komisyon tarafından sözlü olarak değiştirilen Karar Tasarısının Genel Konferans kayıtları için kabul etmesini tavsiye eder. Karar aşağıdaki gibidir:

*Genel Konferans,*

39 C/Resolution 42, 40 C/Resolution 58 ve 41 C/Resolution 39'u *hatırlatarak,*

*Ayrıca, Bilgi Toplumlari Dünya Zirvesi (WSIS) sonuclarinin uygulanmasinin genel olarak gözden geçirilmesine iliskin 16 Aralık 2015 tarihinde Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından kabul edilen 70/125 sayılı kararı hatırlatarak,*

42 C/20 dokümanını *inceledikten sonra,*

1. Genel Direktörün Bilgi Toplumlari Dünya Zirvesi (WSIS) sonuclarinin uygulanmasina iliskin raporunu *memnuniyetle karşilar* ve 11 WSIS Eylem Hattından 5'inin kolaylaştırılması da dâhil olmak üzere UNESCO'nun bu konudaki öncü rolünü *vurgular*;
2. Bilgi Toplumlari Dünya Zirvesi (WSIS) sonuclarina iliskin sistem çapında tutarlı raporlamayı destekleyecek yol haritasını ve yirmi yıllık gözden geçirme sürecine (WSIS+20) tavsiyesini not alır;
3. Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinin (SDG's) uygulanmasını hızlandırmak amacıyla bilgi ve iletişim teknolojilerinin ( ICT's) kullanımını artırma konusundaki kararlılığını teyit eder;
4. Ayrıca Genel Direktörün, WSIS sonuclarina iliskin kabul edilen Birleşmiş Milletler raporlama mekanizmalarıyla uyumlu olarak, Bilgi Toplumlari Dünya Zirvesi'nin (WSIS+20) yirmi yıllık gözden geçirme hazırlıklarına Kurumun tam katılımını sağlama kararını da *memnuniyetle karşilar*;
5. Üye Devletleri ve ilgili tüm paydaşları, Bilgi Toplumlari Dünya Zirvesi (WSIS) sonuclarinin etkin bir şekilde uygulanmasına aktif katılımlarını ve katkılarını artırmaya çağırır;
6. Üye Devletleri, UNESCO'nun yetki alanı, konuları ve başarılarının uluslararası dijital iş birliği alanında, Bilgi Toplumlari Dünya Zirvesi'nde (WSIS) ve sonrasında iyi bir şekilde yansıtılmaya devam etmesini ve ilgili dijital sorumlulukların Kuruma atfedilmeye devam etmesini sağlamaya davet eder;
7. Ayrıca Üye Devletleri, UNESCO'nun Bilgi Toplumlari Dünya Zirvesi (WSIS) sonuclarinin ve yirmi yıllık gözden geçirme sürecinin (WSIS+20) uygulanmasında öncü rol oynamasını sağlamak için Kurumun çabalarını desteklemek üzere kaynakları seferber etmeye davet eder;

8. Genel Direktörden, UNESCO'nun Birleşmiş Milletler sistemi içinde Bilgi Toplumlari Dünya Zirvesi (WSIS) sonuçlarının ve yirmi yıllık gözden geçirme (WSIS+20) sürecinin uygulanmasındaki öncü rolünü, karşılaştırmalı avantajlarını kullanarak güçlendirmeye devam etmesini talep eder;
9. Ayrıca Genel Direktörden, 43. oturumunda, Kurumun Bilgi Toplumlari Dünya Zirvesi (WSIS) sonuçlarını uygulaması, UNESCO'nun süreci takip etmesi ve küresel dijital anlaşma (2024) ve yirmi yıllık gözden geçirme (WSIS+20) (2025) çerçevesinde beklenen sonuçlar hakkında tartışılmak üzere bir rapor sunmasını talep eder.

### **TARTIŞMA 3 (2. toplantı)**

#### **Madde 7.1 2019 Açık Eğitim Kaynaklarına (OER) ilişkin Tavsiye Kararının Üye Devletler tarafından uygulanmasına ilişkin konsolide rapor (42 C/31)**

17. Komisyon ikinci toplantısında madde 7.1 – 2019 Açık Eğitim Kaynaklarına (OER) ilişkin Tavsiye Kararının Taraf Devletler tarafından uygulanmasına ilişkin konsolide raporu (42 C/31) inceledi.
18. 5 Üye Devletin temsilcileri söz aldı.
19. Komisyon, 42 C/31 sayılı belgenin 30. paragrafında sunulan Karar Tasarısının herhangi bir değişiklik olmadan kabul edilmesini Genel Konferansa önerdi. Karar aşağıdaki gibidir:

*Genel Konferans,*

40 C/Resolution 57 ve 217 EX/Decision 20.VI'nın *hatırlatarak,*

42 C/31 sayılı dokümanı *inceledikten sonra,*

Üye Devletler tarafından Genel Konferans tarafından kabul edilen tavsiyelerin uygulanmasına ilişkin dönemsel raporların sunulmasının UNESCO Anayasası'nın VIII. maddesi ve Üye Devletlere yönelik tavsiyelere ilişkin İç Tüzüğün 17. maddesi ve Anayasa'nın IV. maddesinin 4. paragrafı kapsamındaki uluslararası sözleşmeler uyarınca bir yükümlülük olduğunu *hatırlatarak,*

Açık Eğitim Kaynaklarına ilişkin Tavsiye Kararının (2019) ve Üye Devletler tarafından uygulanmasının önemini *teyit ederek,*

1. Açık Eğitim Kaynakları (2019) Tavsiye Kararının uygulanmasına ilişkin ilk istişare kapsamında 78 Üye Devletin raporlarını sunduğunu *not eder* ve diğer Üye Devletleri de raporlarını mümkün olan en kısa sürede sunmaya *önemle teşvik eder;*
2. Tüm Üye Devletleri, Açık Eğitim Kaynakları (2019) Tavsiye Kararının, özellikle açık lisanslı öğretme ve öğrenme içeriğinin teşvik edilmesiyle ilgili olarak, tam ve kapsamlı bir şekilde uygulanmasını sağlamak için çabalarını güçlendirmeye *davet eder;*
3. Ayrıca Üye Devletleri, Genel Direktörün Açık Eğitim Kaynaklarına ilişkin Tavsiye Kararını (2019) teşvik etme ve uygulama çabalarını daha fazla



desteklemeye *davet eder*;

4. Genel Direktörden, Açık Eğitim Kaynakları Tavsiye Kararının (2019) uygulanmasına ilişkin ilk istişarenin çıktılarını değerlendirmek üzere uygun takip eylemini gerçekleştirmesini ve Üye Devletlerle bu konuda ikinci istişareyi başlatmasını *talep eder*;
5. Ayrıca Genel Direktörden 44. oturumunda, Açık Eğitim Kaynakları Tavsiye Kararının (2019) uygulanmasına ilişkin bir sonraki konsolide raporu kendisine iletmesini talep eder ve 44. oturumunun gündemine bu konuyla ilgili bir madde eklemeye *karar verir*.

#### **TARTIŞMA 4 (2. ve 3. toplantı)**

#### **Madde 7.8 Dijital form da dâhil olmak üzere Belgesel Mirasın Korunması ve Erişimine İlişkin 2015 Tavsiye Kararının Taraf Devletler tarafından uygulanmasına ilişkin konsolide rapor (42 C/38)**

20. Komisyon, ikinci ve üçüncü toplantısında 7.8 sayılı maddeyi - Dijital form da dâhil olmak üzere Belgesel Mirasın Korunması ve Belgesel Mirasa Erişimine ilişkin Tavsiye Kararının (2015) Üye Devletler tarafından uygulanmasına ilişkin konsolide raporu (42 C/38) inceledi.

21. 20 Üye Devletin temsilcileri söz aldı.

22. Komisyon, 42 C/38 sayılı belgenin 30. paragrafında sunulan Karar Tasarısını herhangi bir değişiklik olmadan kabul edilmesini Genel Konferansa önerdi. Karar aşağıdaki gibidir:

*Genel Konferans,*

40 C/Resolution 92 ve 216 EX/Decision 19.V'nin *hatırlatarak,*

42 C/38 dokümanını *inceledikten sonra,*

Genel Konferans tarafından kabul edilen tavsiyelerin Üye Devletler tarafından uygulanmasına ilişkin dönemsel raporlarının sunulmasının UNESCO Anayasası'nın VIII. maddesi ve Üye Devletlere yönelik tavsiyelere ilişkin İç Tüzüğün 17. maddesi ve Anayasa'nın IV. maddesinin 4. paragrafı kapsamındaki uluslararası sözleşmeler uyarınca bir yükümlülük olduğunu *hatırlatarak,*

Dijital Form da dâhil olmak üzere Belgesel Mirasın Korunması ve Erişimine İlişkin Tavsiye Kararının (2015) Üye Devletler tarafından uygulanmasının önemini *yeniden teyit ederek,*

1. 46 Üye Devletin, Dijital Form da dâhil olmak üzere Belgesel Mirasın Korunması ve Erişimine İlişkin Tavsiye Kararının (2015) uygulanmasına ilişkin ikinci istişare kapsamında raporlar sunduğunu ve diğer Üye Devletlerin raporlarını mümkün olan en kısa sürede, özellikle ilgili bellek kurumlarına danışarak sunmalarını *önemle desteklediğini not eder*;
2. Tüm Üye Devletleri, Dijital Form da dâhil olmak üzere Belgesel Mirasın

Korunması ve Erişimine İlişkin Tavsiye Kararını (2015) tam ve kapsamlı bir şekilde uygulanmasını sağlama çabalarını güçlendirmeye *davet* eder;

3. Ayrıca Üye Devletleri, Genel Direktörün Dijital Form da dâhil olmak üzere Belgesel Mirasın Korunması ve Erişimine İlişkin Tavsiye Kararını (2015) teşvik etme ve uygulama çabalarını daha fazla desteklemeye *davet eder*;
4. Genel Direktörden, Dijital Form (2015) da dâhil olmak üzere Belgesel Mirasın Korunması ve Erişimine İlişkin Tavsiye Kararının (2015) uygulanmasına ilişkin ikinci istişarenin bulgularına uygun takip eylemini gerçekleştirmesini ve bu konuda Üye Devletlerin üçüncü istişaresini başlatmasını *talep eder*;
5. Ayrıca Genel Direktörden, 44. oturumunda, Dijital Form da dâhil olmak üzere Belgesel Mirasın Korunması ve Erişimine İlişkin Tavsiye Kararının (2015) uygulanmasına ilişkin bir sonraki konsolide raporu kendisine iletmesini talep eder ve bu konuyla ilgili bir maddeyi 44. oturumunun gündemine dâhil etmeye *karar verir*.

### **TARTIŞMA 5 (3. toplantı)**

#### **Madde 7.9 2003 Çok Dilliliğin ve Siber Âleme Evrensel Erişimin Teşvik Edilmesi ve Kullanılmasına İlişkin Tavsiye Kararının Üye Devletler tarafından uygulanmasına ilişkin konsolide rapor (42 C/39)**

23. Komisyon üçüncü toplantısında 7.9 sayılı maddeyi – 2003 Çok Dilliliğin ve Siber Âleme Evrensel Erişimin Teşvik Edilmesi ve Kullanılması ile ilgili Tavsiye Kararının Üye Devletler tarafından uygulanmasına ilişkin konsolide raporu (42 C/39) inceledi.

24. 18 Üye Devletin temsilcileri söz aldı.

25. Komisyon, 42 C/39 sayılı belgenin 34. paragrafında sunulan Karar Tasarısının herhangi bir değişiklik olmadan kabul edilmesini Genel Konferansa önerdi. Karar aşağıdaki gibidir:

*Genel Konferans,*

40 C/Karar 93 ve 216 EX/Karar 19 'u *hatırlatarak,*

42 C/39 dokümanını *inceledikten sonra,*

Üye Devletler tarafından Genel Konferans tarafından kabul edilen tavsiyelerin uygulanmasına ilişkin dönemsel raporların sunulmasının UNESCO Anayasası'nın VIII. maddesi ve Üye Devletlere yönelik tavsiyelere ilişkin İç Tüzüğü'nün 17. maddesi ile Anayasa'nın IV. maddesinin 4. paragrafı kapsamındaki uluslararası sözleşmeler uyarınca bir yükümlülük olduğunu *hatırlatarak,*

Çok Dilliliğin ve Siber Âleme Evrensel Erişimin Teşvik Edilmesi ve Kullanılmasına İlişkin Tavsiye Kararının (2003) ve Taraf Devletler tarafından uygulanmasının önemini *yeniden teyit ederek,*

Herkesin erişebileceği bir internet için çok dilliliğin kritik öneminin *vurgulayarak* ve Uluslararası Yerli Diller On Yılı (2022 -2032) tarafından sunulan bu konudaki

önemli eylem fırsatını *hatırlatarak*,

Kapsayıcı, bağlantılı ve adil bir dijital dünya inşa etmek için bir araç olarak evrensel kabul konusundaki yenilenen endişeyi *dikkate alarak*,

1. Çok Dilliliğin ve Siber Âleme Evrensel Erişimin Teşviki ve Kullanımına ilişkin Tavsiye Kararı'nın (2003) uygulanmasına yönelik beşinci istişare kapsamında 31 Üye Devletin raporlarını sunduğunu ve bir önceki istişareye kıyasla yanıt sayısında %82'lik bir artış olduğunu *not eder* ve diğer Üye Devletleri de raporlarını mümkün olan en kısa sürede sunmaları konusunda *önemle teşvik eder*;
2. Tüm Üye Devletleri, özellikle ulusal ve ana dillerin yanı sıra düşük kaynaklara sahip dillerin ve yerli dillerin teşvik edilmesiyle ilgili olarak, Çok Dilliliğin ve Siber Âleme Evrensel Erişimin Teşvik Edilmesi ve Kullanılmasına ilişkin Tavsiye Kararı'nın (2003) tam ve kapsamlı bir şekilde uygulanmasını sağlamak için çabalarını güçlendirmeye *davet eder*;
3. Ayrıca Üye Devletleri, Genel Direktörün Çok Dilliliğin ve Siber Âleme Evrensel Erişimin Teşvik Edilmesi ve Kullanılması (2003) ile ilgili Tavsiye Kararını teşvik etme ve uygulama çabalarını daha fazla desteklemeye *davet eder*;
4. Genel Direktörden, Çok Dilliliğin ve Siber Âleme Evrensel Erişimin Teşvik Edilmesi ve Kullanılması (2003) ile ilgili Tavsiye Kararını uygulanmasına ilişkin beşinci istişarenin çıktılarını değerlendirmek ve bu konuda Taraf Devletlerin altıncı istişaresini başlatmak için uygun takip eylemini başlatmasını *talep eder*;
5. Ayrıca, Genel Direktörden 44. oturumunda, Çok Dilliliğin ve Siber Âleme Evrensel Erişimin Teşvik Edilmesi ve Kullanılması (2003) ile ilgili Tavsiye Kararının uygulanmasına ilişkin bir sonraki konsolide raporu kendisine iletmesini talep eder ve bu konuyla ilgili bir maddeyi 44. oturumunun gündemine dâhil etmeye *karar verir*.

#### **TARTIŞMA 6 (3. ve 4. toplantı)**

#### **Madde 4.23 Taşkent Bilgiye Evrensel Erişim Bildirgesi (42 C/64)**

26. Komisyon üçüncü ve dördüncü toplantılarında 4.23 sayılı Taşkent Bilgiye Evrensel Erişim Bildirgesi (42 C/64) maddesini inceledi.

27. 15 Üye Devlet temsilcisi ve 1 Gözlemci söz aldı.

28. Komisyon, 42 C/64 sayılı belgenin 5. paragrafında sunulan ve Komisyon tarafından sözlü olarak değiştirilen Karar Tasarısının kabul edilmesini Genel Konferansa önerdi. Karar aşağıdaki gibidir:

*Genel Konferans,*

217 EX/Decision 44 'ü *hatırlatarak*,

42 C/64 dokümanını *inceledikten sonra*,

İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nin 19. Maddesini ve evrensel olarak tanınan diğer belgeleri *hatırlatarak* ve ayrıca Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme'nin (ICCPR) 19. Maddesinin 2. paragrafının herkesin "her türlü bilgi ve düşüncüyü arama, alma ve verme" hakkını da içeren ifade özgürlüğü hakkını koruduğunu *hatırlatarak*,

UNESCO'nun Birleşmiş Milletler Şartı ile ırk, cinsiyet, dil veya din ayrımı yapılmaksızın adalete, hukukun üstünlüğüne ve dünya halkları için onaylanan insan hakları ve temel özgürlüklere evrensel saygıyı daha da ileri götürmek için eğitim, bilim ve kültür yoluyla uluslararası iş birliğini teşvik ederek barış ve güvenliğe katkıda bulunma amacını *hatırlatarak*,

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından 2019 yılında ilan edilen 28 Eylül'ün Uluslararası Bilgiye Evrensel Erişim Günü olarak önemini *kabul ederek*,

İnsan haklarının ilerlemesi ve sürdürülebilir kalkınma için bilgiye erişimin artan önemine *vurgu yaparak*,

UNESCO'nun Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi (SDG) göstergesi 16.10.2 için bir emanetçi kurum olarak belirlendiğini *vurgulayarak*, UNESCO'nun toplumun bilgiye erişimi için anayasal, yasal ve/veya politik güvencelerin kabul edilmesini ve uygulanmasını desteklemeyi amaçlayan eylemini güçlendirmiştir,

1. Özbekistan Hükümeti'nin çabalarını takdirle *karşılar* ve Taşkent Bilgiye Evrensel Erişim Deklarasyonunu *not eder*;
2. Genel Direktörden Taşkent Deklarasyonunu ve insan haklarının ilerletilmesi ve sürdürülebilir kalkınma için bilgiye erişimi kolaylaştıracak destek faaliyetlerini not etmesini *talep eder*.

#### **TARTIŞMA 7 (4. toplantı)**

#### **Madde 4.4 Fas Kategori 2 Enstitüleri ve Merkezleri – Uluslararası Yapay Zekâ Merkezi (AI hareketi) (42 C/18.II)**

29. Komisyon, dördüncü toplantısında, 4.4 – Fas Kategori 2 Enstitüleri ve Merkezleri - Uluslararası Yapay Zekâ Merkezi (AI hareketi) (42 C/18.II) maddesini tartışmaksızın görüştü.

30. Komisyon, 42 C/18.II sayılı belgenin 3. paragrafında sunulan Karar Tasarısının herhangi bir tashih olmadan kabul edilmesini Genel Konferansa önerdi. Karar aşağıdaki gibidir:

*Genel Konferans,*

40 C/Resolution 99 ve 217 EX/Decision 13.II'yi *hatırlatarak*,

42 C/18.II dokümanını *inceledikten sonra*,

Yapay zekâ (AI) alanında insan ve kurumsal kapasite gelişimi için uluslararası ve bölgesel iş birliğinin önemine vurgu yaparak,

- Fas Uluslararası Yapay Zekâ Merkezi'nin (AI Hareketi) UNESCO (kategori 2) himayesinde bir merkez olarak atanmasının 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi çerçevesinde sunacağı önemli eylem fırsatlarının vurgulanması, böylece yapay zekâya (AI) ileriye dönük bir yaklaşımın geliştirilmesine ve Afrika Birliği Gündem 2063'ün öncelikleri doğrultusunda kıtanın zorluklarını karşılamak için Afrika kurumlarıyla uygulanmasına katkıda bulunarak,
1. Fas Hükümeti'nin, Fas'ın Rabat kentinde, Mohammed VI Politeknik Üniversitesi'ndeki (UM6P) Fas Uluslararası Yapay Zekâ Merkezi'ni (AI Hareketi) UNESCO himayesinde bir merkez olarak (kategori 2) belirleme önerisini memnuniyetle karşılar;
  2. Fas'ın Rabat kentindeki Mohammed VI Politeknik Üniversitesi'nde (UM6P) bulunan Fas Uluslararası Yapay Zekâ Merkezi'nin (AI Hareketi), Yürütme Kurulu tarafından 217 EX/ Decision 13.II'te tavsiye edildiği üzere, UNESCO himayesinde bir merkez (kategori 2) olarak belirlenmesini onaylar;
  3. Bir yandan 40 C/79 sayılı belgenin ekinde yer alan UNESCO himayesindeki enstitü ve merkezler için üçlü model anlaşma (kategori 2) farklılıkları ile diğer yandan UNESCO, Fas Hükümeti ve Mohammed VI Polytechnic Üniversitesi (UM6P) arasındaki taslak anlaşmayı not eder;
  4. Genel Direktöre ilgili sözleşmeyi imzalama yetkisi verir.

#### **TARTIŞMA 8 (4. toplantı)**

#### **Madde 4.18 Herkes için Bilgi Programı Hükümetler Arası Konseyi'nin (IFAP) revize edilmiş Tüzüğü'nün kabulü (42 C/58)**

31. Komisyon dördüncü toplantısında 4.18 –Herkes için Bilgi Programı Hükümetler Arası Konseyi'nin (IFAP) revize edilmiş Tüzüğü'nün kabulü (42 C/58) maddesini inceledi.
32. 9 Üye Devlet temsilcisi ve 1 Gözlemci söz aldı.
33. Komisyon, 42 C/58 sayılı belgenin 3. paragrafında önerilen ve Komisyon tarafından sözlü olarak değiştirilen Karar Tasarısının kabul edilmesini Genel Konferansa önerdi. Karar şu şekildedir:

#### *Genel Konferans,*

#### *42 C/58 dokümanını inceledikten sonra,*

1. IFAP Hükümetler Arası Konseyi tarafından 12. oturumunda kabul edildiği şekliyle, Herkes için Bilgi Programı Hükümetler Arası Konseyi'nin (IFAP) revize edilmiş Tüzüklerini *memnuniyetle dikkate alır*;
2. Herkes için Bilgi Programı Hükümetler Arası Konseyi'nin (IFAP), tüm seçmen gruplarının coğrafi temsilini sağlamak ve Konsey Bürosu'nun Tüzükte öngörülen işlevlerini yerine getirebilmesi için çalışma kapasitesini arttırmak amacıyla Tüzüğü'nü revize etme konusundaki başarılı çabalarını *takdirle karşılar*;

3. Bu kararın ekinde yer alan ek olarak, Herkes için Bilgi Programı Hükümetler Arası Konseyi (IFAP) Tüzüğünde yapılan değişiklikleri *onaylar*.